

Orienteringssak

Arkivsak-dok. 26/26999-1
Saksbehandler Nina Kjølisen Jernæs

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026

Orientering om tilskudd 2026 Teknisk industrielle kulturminner, post 72

Følgende tas til orientering:

Agder fylkeskommune forvalter tilskuddsmidler fra statsbudsjettet kap.1429 post 72 til teknisk industrielle kulturminner.

Tildelingen fra Riksantikvaren til Agder i 2026 er på 8 551 172 kroner, samt 2 000 000 kroner i tilsagn for 2027. I tillegg fordeles renter på 581 504 kroner. Totalt er det dermed 11 132 676 kroner til fordeling for 2026–2027.

På Agder har vi tre teknisk-industrielle anlegg som var en del av det tidligere bevaringsprogrammet til Riksantikvaren. Dette er Bredalsholmen dokk- og fartøyvernsenter, Næs jernverk og Sjølingstad Uldvarefabrik. Bevaringsprogrammet skulle sikre de 15 nasjonalt prioriterte anleggene som helhetlige kulturmiljø. Programmet skulle sikre et representativt utvalg anlegg som viser og underbygget historiske, teknologiske, industrielle, sosiale, arkitektoniske og/eller vitenskapelige verdi. Programmet er avsluttet fra Riksantikvarens side, men anleggene anses som så viktige at de prioriteres i årets tildeling.

Næs jernverk og Sjølingstad Uldvarefabrik er begge fredet og har status "istandsatt" gjennom bevaringsprogrammet. I 2018 varslet Riksantikvaren fredningsoppstart av Bredalsholmen verft, men arbeidet er ikke påbegynt. Anlegget har status som "ikke istandsatt". Føringer for prioriteringer fra Riksantikvaren i år er lønn og FDV (forvaltning, drift og vedlikehold), samt prosjekter til de anleggene som ikke er istandsatt. Dette er fulgt i tildelingen til de tre anleggene.

Vedlagt ligger oversikt over fordeling av årets tilskudd fra post 72 – teknisk industrielle kulturminner. Det ble levert fire søknader på denne tilskuddsordningen. I år fikk Agder fylkeskommune færre midler fra Riksantikvaren. Dermed får alle tre prioriterte anleggene mindre i tilskudd enn i fjor. Dette er en utfordrende situasjon, særlig med økte lønnsutgifter og generell prisøkning i istandsettingsprosjekter. Det er med bekymring fra administrasjonen at det i år må gis tilsagn for 2027 for å dekke lønn og FDV utgifter som er en del av årets utgifter, da tilskudd for 2026 ikke strekker til.

Vedlegg

Vedlegg_Fordeling av tilskudd 2026 - post 72 - teknisk industrielle kulturminner